

17. Oct. 1845

FAKTA

Dato:
17. Oct. 1845

Sidetæl:
Dagbog F, side 114-121

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19997

Generelle kommentarer:
Dagbogsnotatet strækker sig over siderne 114-115 og 118-121, idet Lundbye er kommet til at springe siderne 116-117 over. Sidenhen har Lundbye benyttet side 116 et notat dateret 24. oktober 1845 og et regnskab dateret 7. april 1845 (se under disse respektive datoer).

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846, Statens Museum for Kunst 1976, s. 142-146; Jesper Svenningsen (red.): Seks år af et liv. Johan Thomas Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne, kunst og kærlighed, København 2018, s. 375-378

TRANSSKRIFTION

Rom 17 Oct 45.

Her vil jeg notere de Billeder, der meest glædede mig. Galleri Charra¹, hvor jeg var idag med Ussing², Münster³, Schack⁴ og Svenskeren mag: Josephson⁵: ●115●

Nu kommer tre Billeder, hvorom jeg intet vil sige men kun nævne dem, som de var mig kjære til, saa at det bedste kommer til sidst: ●121●

De vare under Glas, men stode godt ved Vinduer paa Staffelier.

Men bedre, end disse tørre Ord, der ikke kunde komme høiere, end til: fortræffeligt, overordentligt og guddommeligt – staae disse Ting i min Hukommelse, der kun heri skal have en lille Hjælp.

¹ Galleria Sciarra lå i Palazzo Sciarra på Corsoen indtil samlingen opløstes i 1880'erne og 90'erne. Kun få af den nævnte værker kan identificeres.

² Johan Louis Ussing (1820-1905), filolog og arkæolog.

³ Christian Ludvig Mynster (1820-1883), forfatter og søn af Sjællands biskop J.P. Mynster.

⁴ Maleren Sophus Schack (1811-1864).

⁵ Den svenske komponist Jacob Axel Josephson (1818-1880).

⁶ Valentin de Boulogne (ca. 1591-1632).

⁷ Maleriet findes i det finske institut i Villa Lante, Rom.

⁸ Francesco Raibolini, kaldet Francia (ca. 1447-1517).

⁹ Claude Lorrain (ca. 1600-1682).

¹⁰ Lundbye har sprunget siderne 116 og 117 over, som han først udfyldte en uge senere, se under 24. oktober 1845.

¹¹ Lucas Cranach den Ældre (1472-1553).

¹² David Teniers den Yngre (1610-1690).

¹³ Garofalo (ca. 1481-1559).

¹⁴ Bartolomeo Schedone (1578-1615). Den omtalte skitse tilhører Statens Museum for Kunst, KMSsp88, men er i midten af 1900-tallet blevet ruineret ved en vandskade.

¹⁵ Giorgione (c. 1477/8-1510).

¹⁶ Agnolo Bronzino (1503-1572).

¹⁷ Michelangelo da Caravaggio (1573-1610). Maleriet tilhører nu Kimbell Art Museum in Fort Worth, Texas, inv.nr. 1987.06.

¹⁸ Girolamo Siciolante da Sermoneta (1521-1580). Maleriet tilhører nu Galleria Nazionale d'Arte Antica i Palazzo Barberini, inv.nr. 1932.

¹⁹ Tiziano Vecelli (ca. 1488/90-1576). Maleriet, som nu tilskrives Palma Vecchio (ca. 1479/80-1528) tilhører nu Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid, inv.nr. 310.

²⁰ Leonardo da Vinci (1452-1519). Maleriet, som nu tilskrives Bernardino Luini (ca. 1480-1532), tilhører familien Rothschild på Château de Pregny.

²¹ Rafael (1483-1520). Maleriet, som nu tilskrives Sebastiano del Piombo (ca. 1485-1547), tilhører ligeledes et medlem af familien Rothschild.

længe paa en Kløi med en gjindig Udsigt med
 Albaner og Sabiner bjergene, der viste sig med
 en Skarphed og Finked i den klare, oplysningsrige
 Luft, som jeg endnu ikke har set saa deilig.
 Derfra gik vi gjennem en lille stenet Land
 af immergrønne Ege ned til Ogeria gratten,
 som ligesaa lidt tilfreds stillede mine Forvent-
 ninger som mange andre Ting, hvoraf der gaar
 stort Nøj, forbi et lille Bacchus Tempel, kaldet
 "det latterlige"; der er meget kjønt med sin Minis-
 stensmosaik og et Baend, der løber rundt med
 en Alagroc imellem de flade Pilastre. Da
 vi atter vare indunder Porten herseer vi to antike
 Grave, hvoraf især den sidste, mindre, var
 smukt decoreret dels med ^{farvet} Stuk, dels med
 Maleri. I den første, der var større og mere
 regelmæssig, saae vi i en Niche en deilig
 lille Marmorkonste. I en Niinkneipe,
 Sabineren kaldet, nød vi rodt Brød, Ost og Sala-
 me (Påse) med Vin til, og her drak Moring
 og 11 Druis. Saaledes endte en rar Dag i Rom.
 Rom 17 Oct 45.

Her vil jeg nævne de Billeder, der meest glædede
 mig Galleri Chaxca, hvor jeg var idag med
 Moring, Münster, Schack og Luenskeren mag. Josephson.

Johannes den Døbers Klenodier af Valentino.
Sjeldt i Farven og kraftigt modelleret. Delig
er den unge Salome tilhænt i det hvide
Klæde; og saa den ældre Jinde med Jidd
faldt under Armen. Døbers båndne
blender ere fortreffeligt medelerede og malte.
Salomes Stilling med Klæden i Hænder
saa naturlig, og saa en og simpel, at ij deraf
haand, stor Glæde.

Det triumpherende Navn af samme Månstær
saa ogsaa prægtigt malet; men Allegorier
er ij i Kunstens altid lidt en gæde imad.
Ij træer, haaver af Caracciernes Skole.

En Madonna med Barnet af Francesco Francia.
Dette haade megen Karakter og Ukyldighed
i Klæderne, især glædede Klædet paa den
tilhænt i Billedet, haag Madonna staaende
Maad mig. Gammel Florentiner.

Landskab af Claude Lorraine med en Salvedgang.
Og saa med denne Males gik det mig, som med
Raphael; alle Beskrivelser haave ikke kunnet
skabe for hoi's Forventninger her mig. Den
Glands i Løse, den Overgang og Finkhed i
Farven, som kan haar, forekommer mig
at indschalde noget af det samme klimatiske
Gaadefulde, som ij finder hos Raphael. Og det
i Forbindelse med en næsten famlende Barne-

lighed. Men naar det rette Forhold mellem
den guldspædd, gule eller guldfarvede,
nederste Deel af Luften og det Blaa for-
ovov, der næsten hos alle Måstere, og
hos eet behandle lignende Amner, bliver
for let og gjennemgigtig imod det, der egentlig
by tilkommer den største Grad af Lyg og Lethed.
Jeg har troet denne Mangel begunstet i
Færveries Natur. Det Blaa, Ultramarin
eller Cabalt er jo de letteste, mest ætheriske
Farver, hvorimod Okkerne er mere tunge;
og saaledes indføres den største Luftpaagiven-
hed hos Maleren, for at det rette Forhold
skal fremkomme. Men Glænde har næret
det, saa hans Solchini varmer Eev ind i
Sjælen, det var en lille Perle.

Landskab af Glænde igjen. Dette Billed havde
ikke den Virkning i Luften, og da jeg saae det
først, vilde det ikke rigtig smage mig; men
ved mere Betragtning, maatte jeg indrømme,
det var mere at plele, end det førte. Aldeles
mesterlig er Tenev i dette, og Figurerne i for-
grunden i en vidunderlig heilig Harmoni
med det plele.

Landskab af Glænde i hans "første Måne"
Tror jeg man har tvivlet paa, om det virkelig
var hans; men ogsaa dette Billed, hvor

De herde, salvagtige Toner gjorde Piet næsten lige
saa godt, som de varme gyule gaade i de andre,
gledede mig meget. Og saa heri vare Figurerne
mæsterligt anbragte, og saa aldeles fri: Toner,
at det forbaandede mig. End en fandtes et Billed
med hans Navn, men hvor man sees her, aa
smukke bliver man isindsonn maaskee, saa
det fjende kan j ikke tænke klart. —

En Madonna af Lucas Kranach. Mange Børn
er om hende, og Billedet har en stærk og smuk
Farve. Madonnas bloud med det smukke
mødlige Haar havde et saa cøft vordigt Præg,
at j var ganske henrykt over den gamle Tj
skov. —

Hollandske Bønder af David Teniers, som for
treffeligt kunde taale at sees ved Siden af Nalis
mæere. Det var vel bevaret og havde en over
ordentlig fin Farve.

Et stort Billed med mange smukke bloude af
Garofalo, staaer dinklere for mig.

Sataw saae end Led, mens der heiderne saue, af
Seidone, den samme Kunstner hvis lille
Skippy i vest Galleri saa tit har gledet mig.
Den seende Figur til høire er meget af det
j af denne Dags d'ilige lidtrigt mødigt
vilde glemme. Den er mælt saa bredt og glæds
fuldt, at det er kosteligt at see, saamiget mere
for hvem, der vil male dagligdags Ting, og alt
saa heri kan have et Mønster.

Salome og hendes Moder med Johannes's Blevet af
Giorgione. Og denne K nstm nner kjendte j, inden
hans set noget af hem. Da j nemlig saae
Billedet, fremstillet: N stning tænkte j strax
paa Giorgione, som j tem kjendte af Kobber
og Beskrivelser. Denne Figur behagde mig me-
get, hvorimod de to kvinder mindre. Det hele
var imine Tausker lidt henstillet i den egentlige
Liv og Komposition. Diderens Blevet var herligt
malt og maaskee det Bedst: Billedet.

Portrait af Borghians. En stiz Dame, men hvis
Dragt var saa deilig coloreret, skjend simpelt
sort med en hvid Krave.

Spillere af Michel Angelo Caravaggio, som de er
en af de kjæreste for mig af Italienerne, dog det
er de jo alle. Dette Billed er fuldt af Liv.
Den unge Figur i en strizet Dragt, der støtter
sig paa venstre Haand og holder sig frem er
umagelst opfattet.

Et 12te Aars Portrait af en Mand i fuldt Mar-
nisk Livst og her gjennem arbeidet med J ld og
Sol, bragte mig ogsaa til at tænke paa
Giorgione, hvem det dog ikke var. Malerens
Navn har j glemt. Sermonete

Nu kommer tre Billeder, hvorom j intet
vil sige men h n nevne dem, som de var
mig kj re til, saa at det bedst kommer til
sidst:

Titians Elshede, malet af hans selv.
Bashedækthed og Forføngelighed af Leonardo,
Nialinsspilleren af Raphael.

De to andre
glas, malet af
godt og vindue
fra Hoffet.

Men her, end disse toer Ode, der: who kunne
komme hieser, end til: fortroffeligt, over endust
ligt og gied som meligt — store disse Ting i min.
Nukommelse, der kun heri skal have en lille
Bljelp. Nom 24 Oct, Prædicator Joachims Fødselsdag.

Jy ser i denne Tidens Mægt, at det næsten i hoeser min
lyst for mig blev at næste dit aller vigtigste:

Sigtiniske Capel i Sædelighed:

Michel Angelas: Adams Skabelse

— do — Evas Skabelse.

— do — Syndfalbet og Udviselsen af Paradis.

— do — Daniel, samt flere S. bytler.

Petro Peruginos Christi Dødt

— do — Peter med sine Nøgle af Kristus.

Domenico Ghislandajo:

Luca Signorelli: Om skjærsøen, iyndigt malet fremstillet.

Villa Albani, hvor i rare i jaer.

En iyndig Venus, hvor især Drapperiet sley mig i hies grad.

En fremad skridende Diana, strengt til sigillet.

Et Portrait af den frækledte Asop

En overvendt Figur, der til sidst rejstes at løse sig ganske
fra sin Stille.